

QIMMEQARNISSAMUT ILITERSUUT

Qimmiutitaangikkallarninni

Qimmitaat ukiuni 8-15-ni inooqatigisussaavat. Taamaammat eqqarsaatigilluarsimasussaavat, ilumut qimmip susassaqartinneqarnissaminut peqatigineqarnissaminullu pisariaqartitai naammassisinnaanerlugit. Kiisalu ilinnut ilaquuttannullu qimmeq naleqquttoq toqqartussaavat. Ilitsersuutini ukunani siunnersuutit arlallit, qimmimik pisinngikkallarninni, atuarsinnaavatit.

Qimmiutitaarninni aallartilluarit

Qimmiutitaat angerlarsimaffinnut qanoq iliorlutit pitsaanerpaamik tikilluaqqusinnaaviuk. Qimmimut, pingaartumillu qimmiaqqamut anaanaminit qatanngutiminillu qimatseqqammersumut tamanna avatangiisinit allanngornerujussuuvoq. Ilitsersuusiami matumani siunnersuuteqarpoq qulakkeerinnissutaasinnaasunik qimmiutitaat angerlarsimaffinnut qanoq pitsaasumik nuussinnaanera pillugu. Qanoq perorsarnissaa pillugu siunnersuutit atuarsinnaavatit. Kiisalu siunnersuutitsialaat eqqarsaatigisinnaasatit ilannguppagut, soorlu akiuussusertinnissaa nalunaarsorneqarnissaalu pillugit.

Imarisai

QIMMIUTITAANNGINNERMI

- 1 Piffissaqassaait nukissaqarlutillu
- 2 Qimmeq ilaqutariinnut sunniuteqartarpoq
- 3 Qimmeq inersimasut akisussaaffigaat
- 4 Aningaasartuutissat eqqarsaatigikkit
- 5 Qimmip angissusia ilanngullugu eqqarsaatigiuk
- 6 Angutivissat arnavissallu assigiinngillat
- 7 Qimmeq sorliussanersoq (race) toqqaruk
- 8 Qimmilisartumik pikkorissumik nassaarit

QIMMIUTITAARNINNI AALLARTILLUARIT

- 9 Qimmiaaraq eqqortoq toqqaruk
- 10 Qimmip angerlarsimaffissaminut tikiunnera
- 11 Qimmimut pisattat
- 12 Sunik nerisaqarnissaa pillugu eqqarsarluarit
- 13 Qimmip sulerisarnissai aalajangersimassapput
- 14 Qimmip kisimiittarnissaanik sungiusaruk
- 15 Meeqqat ilinniartikkit qimmimut
ataqqinnittuunissaannik
- 16 Ilaqutariit qimmimik paarsisuussapput
- 17 Qimmip eqqiluisaarnissaanik ilinniartiguk
- 18 Qimmeq akiuussutissamik kapitittussaavoq
- 19 Qumat
- 20 Qimmeq allanut sungiusaruk (inunnut uumasunullu)
- 21 Qimmeq nalunaarsorneqartussaavoq
- 22 Qimmiaaraq qimmiaqqanut sungiusaanernukaattaruk
- 23 Siulersortaalluartaavutit
- 24 Attuualaarneqarnissamik qimmiaaraq sungiusaruk
- 25 Perorsaaneq piumassuseqarnermik aallaaveqassaaq
- 26 Qimmimut aalajangersimasumik pissuseqarit
- 27 Qimmip naalattuunissaanik ilinniartiguk
- 28 Malitassatsialaat

1. Piffissaqassaait nukissaqarlutillu

Ullormut nalunaaquttap akunneri tallimat sinnerlugit angerlarsimaffimmi qimmeq kisimiittariaqangilaq. Aamma eqqarsaatigisariaqarpap sila apeqqutaatinnagu qimmeq ullormut nalunaaquttap akunnerini 1 1/2 – 2-ni silaannarissartariaqarnissaa. Silamut anillatsiinnarsinnaangilat, sumiiffinni aalajangersimasuni malittarisassaqarpoq, soorlu pituutaqarnissaa sumilu pituutaqannginnissaanik. Silami misigisassarsiortariaqarpoq tipillu assigiinngitsut naajorarlugit. Ullormut sukisaarsaartinneqarnerata saniatigut aamma perorsarneqartussaavoq, sungiusarneqarluni sammisaqartinneqarlunilu. Taamaattumik ullormut ilagisarneqata qaavatigut nalunaaquttap akunnerani 1 ½-mi immikkut ukkatarisarnissaa naatsorsuutigisariaqarpap.

2. Qimmeq ilaqutariinnut sunniuteqartarpoq

Qimmitaarnissaq ilaqutariit tamarmiullutik aalajangiiffigisariaqarpaat. Qimmip ilaqutariinnut sunniuteqarnissaa pillugu pingaaruteqartorujussuuvoq ilaqutariinni tamakkerluni paaseqatigiissutigineqarsimanissaa. Eqqarsaatigisariaqarpap ilaqutariinni ilaasortaq nutaaq pillugu sutigut tamatigut eqqarsaatigisariaqartartussaammat. Ilaqutariit illoqarfiliassappata qimmeq tamatigut ilagineqartariaqarpoq, tamanna ajornanngikkaagat. Qimmini ajornartorsiutit arlallit pilersarput, qimmit kisimiitinneqarpallaarlutik misigisassaqartinneqanngippallaaraagamik. Ilaqutariit sulingiffeqarlutik angalassagunik qimmeq ilagisariaqarpaat. Tamanna periarfissaqanngippat, taava qimmeq, sapinngisamik ilisarimariigaannut paaritinneqartariaqarpoq.

3. Qimmeq inersimasut akisussaaffigaat

Eqqarsaatigisariaqarpap qimmitaarneq ilaqutariit meerartaat eqqarsaatiginerullugit pigaluarpalluunniit, qimmimik sorlermik toqqaaneq, paarsineq isumaginninnerlu tamatigut inersimasut akisussaaffigimmassuk. Immaqa meeqqat neriorsuigaluarput qimmitaarunik ukkatarissallugu aneeqatigisassallugulu. Takummaanerli qaangiuppat pisussaaffiit taamaattut angajoqqaanut nuukkiartortarput. Taamaattumik inersimasut qimmimut piffissaqartussaapput.

4. Aningaasartuutissat eqqarsaatigikkit

Qimmeqarneq aningaasartuutiniq assigiinngitsunik malitseqartarpoq. Nerisassaqartinnaasaata qaavatigut naatsorsuutigissavat atortussanut, sungiusarnermut, sillimmasarnermut, kumaajaatinut qumaajaatinullu, naatsorsuutiginngisamik akuttunngitsumik uumasut nakorsaannut nakorsiaassinertut il.il. aningaasartuuteqassagavit. Qaammammut 300-400 kr. akornanni aningaasartuuteqar-sinnaanngikkuit qimmitaarnissaraluit isumaliutigeqqittariaqarpap.

5. Qimmip angissusia ilanngullugu eqqarsaatigiuk

Qimmip angissusia ilanngullugu eqqarsaatigisariaqarpap. Qimmit mikisut angisuunut sanilliullugit ajornartorsiutikinnarnerunngillat, mikisummi angisuutulli perorsarneqarnissaminnik pisariaqartitsipput. Qimmerli angisooq angissutsini pissutigalugu isumagineqarnissaa oqimaannerusinnaavoq, nerisaqarnerusussaallunilu. Qimmeq mikisoq soorlu illoqarfiliatigissallugu pisariunnginnerusinnaavoq. Inissiani quleriiaani ineqaruit qimmimik angisuunik oqimaattumillu pissarsiniaqinak, qimmimmi inerisimanningsup saarnginut nukiinullu tummeqqakkut qummukaqattaarnissaq ammukaqattaarnissarlu pitsaanaviannngimmata. Taamaassagaluarpat qimmiaraanerata nalaani tummeqqakkoorunnerani

kissumiartariaqartassavat. Inissiat quleriiaani ineqaraanni qimminut anginerpaanut tulluanninneri eqqarsaatigisariaqarpoq.

6. Angutivissat arnavissallu assigiinngillat

Naak tamatigorpiaangikkaluartoq, taamaattoq ersarippoq qimmit angutivissat arnavissallu pissutsimikkut assigiinngissuteqartuusut. Angutivissat ilaqutariinnut ilaqutariinnilu oqartussaassuseqartoqarneranut sungiussiumaataarterrupput. Taamatuttaaq angutivissat angutiviaqatiminnulu inunnulu allanut arnavissanut sanilliullugit qaasunnerusinnaasarput. Arnavissat angutivissanut sanilliullugit ernummakkaajunerupput. Naleqqussarnissamut, qaasunnissamut ernummateqarnermullu tunngasut pinngitsoorneqarsinnaapput qimmeq eqqortumik pineqarpat.

7. Qimmeq sorliussanersoq (race) toqqaruk

Qimmit assigiinngitsut (racer) assigiinngitsorpassuupput – angissutsimikkut, isikkumikkut pissutsimikkullu. Qimmit akusat akusaanngitsutulli illoqatikkuminartigisinnaapput, qimmilli akusat ineriartornerminni qanoq iliumaarnissaat takorlooruminaanneruvoq. Innorluutilli kingornuttakkat akusani siumugassaanginnerusarput. Tamanna pissuteqarpoq angajoqqaavisa piginnaaneri akulerussimasarmata, piaqqaannilu assigiinngitsumik sunniuteqarsinnaasarlutik. Akusaanngitsumik qimmitaarniaruit qanoq ittumik qimmittarnissat ilaqutariit eqqarsaatigalugit isumaliutigilluartaqarpat. Aalajangertinnat sorlermik qimmitaassanerlutit atuakkamik arlalinnilluunniit qimmit akusaanngitsut pissusii pillugit atuaqqaarsinnaavutit.

8. Qimmilisartumik pikkorissumik nassaarit

Akusaanngitsumik qimmitaarnissat aalajangiukkukku, taava tamakkkuninnga qimmilisartumut pulaarsinnaavutit. Qimmiaqqat anaanaat tamatigut takujumassassavat, piaqqaai ilanngullugit, (qimmiaaraq pisiariniakkat kiserngorussimangippat), maluginiassavallu qimmiaqqat peqqinnersut, nuannaarnersut tatiginninersullu. Ulluinnarni ineqarfiat takujumassavat. Ineqarfiat takutikkumaneqanngippat, taava qimmilisartumik allamik nassaartariaqarputit. Qimmilisartumi qimmit inersimasut takugukkit aamma qimmiararsiasat inersimasunngoruni angissusia/isikkorisinnaasaa takorlooruminarnerussaaq, takorluukkarnullu naapertuunnersoq nalileruminarnerussalluni. Qimmilisartumiinninni qulakkiissavat qimmiaqqat inersimasunik angut/arnaq meeqqanillu attaveqarsimanersut. Apeqqutigiuk qimmilisartuni qimmit inunnit qassinit isumagineqarnersut. Apeqqutigisinnaavattaaq qimmip akusaanngitsup aalajangersimasumik ilisarnaataanik ilisimasariaqakkannik peqarnersut. Qimmilisartooq pitsaasoq apeqqutinik suungaluartunilluunniit akinissaminnut piumassuseqarluartarput. Qimmit akusaanngitsut allattorsimaffianniippata allattaavik kimit isumagineqarnersoq paasiniarsinnaavat, ajornartorsiuteqalissagaluaruit paasiniaaffigisinnaagakku. Qimmilisartooq oqaasiinnartigut isumaqatigiissuteqarfigeqinagu, isumaqatigiissuteqarfigissagukkulu pisinermut isumaqatigiissummik atsiotaqigiuk, paasissutissat pisariaqartut suullu isumaqatigiissutigineqarneranik imaqartumik.

9. Qimmiaaraq eqqortoq toqqaruk

Qimmiaqqat qatanngutigiiikkaluarlutilluunniit assigiinngitsuusinnaapput. Qatanngutigiit qimerloornerisigut qanoq pissuseqarneri takuneqarsinnaapput. Attaviginninniartillutit qanoq pissuseqarpat. Qimmiaqqat ilai tunuarsimaartuusinnaapput nujuarlutillu, ilaalli qiimmisaarnerullutik, alapernaannerullutik qaninniarnerrullutillu. Qimeqarnek pillugu misilittagaqanngikkuit, taakku assigiinngitsut akornanniittunik

toqqaasariaqarputit. Qimmeqarnermik misilittagalimmik ilisarisisaqaaruit qimmilisartumukarninni ilaserisinnaavat toqqaaniarninni siunnersortigisinnaasarnik.

10. Qimmip angerlarsimaffissaminut tikiunnera

Qimmeqareeruit angerlarsimaffiup silataani qimmiutigeriikkarnut qimmiaraatitaat naapitittariaqarpat. Silatissinni ungalusimasuuteqaruit imminnut sungiusimaleriarpata tassani pituutaqartinnagit pinnguaqatigiisissinnaavatit. Qimmeq angerlarsimaffigilikkamini sungiussiniartinneqassaaq qimaqattaarneqarpallaarani. Piffissami siullermi qimmeq eqqissisimaartinneqassaaq sivikittuinnarmillu aneerunneqartassalluni. Aallaqqaammut qimmip pisariaqartippaa ilaqtariit toqqissimasumik qanimullu attaveqarfigilerniassallugit. Taamaattumik sinittarfik matoqqatittariaqanngilat saninnili qimmip kooria ilillugu sinitsittarsinnaavat. Kingusinnerusukkut qimmip siniffigisartagassaanik allamik ilinniartinneqarsinnaavoq.

11. Qimmimut pisattat

Qimmiaaraq eqqissisimaarfigisinnaasaminik sinittarfeqassaaq (hundekurv). Aamma pituutarsisariaqarputit, qungaseqummillu anumilluunniit. Taamatuttaaq qimmiaqqap nerisarfissaanik imerfissaanillu peqartariaqarputit. Qimmip pituutaa anualluunniit ilisarnaasigaasimassaaq, qimmip aqqa illillu oqarasuaaterpit normuanik allassimaffilik. Qimmiaaraq aamma kimmartagaqartariaqarpoq aserorsinnaanngitsumik. Illaagutisariaqarputit, qimmeq sunaanersoq apeqqutaatillugu, qimmip meqqui akuttunngitsumik illaartariaqartartussaagakkit.

12. Sunik nerisaqarnissaa pillugu eqqarsarluarit

Qimmeq nersutaagami nerisassat eqqarsaatigalugit inunnit allaanerusumik pisariaqartitsivoq. Taamaattumik qimmit nerisassaannik pitsaasunik piariikkanik pisissuttariaqarpat, namminerluunniit nerisassaannik immikkut piareersaattariaqarlugu. Nerisassai neqinit protein-ilinnik akoqartissallugit isumagisariaqarpat. Qimminut nerisassat akikitsut suarsunnik akuugarpassuaqartut pinaveersimatikkit, taakku qimmip iluaqtigisinnaanngimmagit. Eqqumaffigissavat qimmiaqqat, qimmiaqqat suli inersimasuinngunngitsut inersimasullu nerisassat eqqarsaatigalugit pisariaqartitaat assigiinngitsuummata. Taamaattumik aamma qimminut nerukkaatissiat qimmit qanoq utoqqaatigineri malillugit naleqqussakkat pisarineqarsinnaapput.

13. Qimmip sulerisarnissai aalajangersimassapput

Aallaqqaammut ullup qanoq ilinerani piffissakkut assigiiaartukkut qimmeq silaannarissartinneqartariaqarpoq, nerisinneqarluni sammisaqartinneqarlunilu. Ilaqtariit iluanni sungiussisimalereerpat aatsaat tamakku piffissakkut allakkut pisinnaasut ilinniartissinnaavat.

14. Qimmip kisimiittarnissaanik sungiusaruk

Qimmip kisimiittarnissaanik sivittoriartortumik sungiusartariaqarpat. Ulluni siullerni minutsialunnguaannakkuutaani qimattarsinnaavat ullormut arlaleriarlutit. Ulluni tulliuuttuni qimassimasarnera sivittoriartuaartissinnaavat. Qimmeq eqqissigaangat qimattarlugu. Tuaviupiluppallaarniaqinak, allaat qimmeq qilutsilerlugu. Eqqaamajuk, qimmeq inersimasooq qimmiararlunniit ullormut sivirusnerpaamik nalunaaquttap akunneri tallimat sinnernagit kisimiitinneqarsinnaammat, qimmiararlu ulloq tamakkerlugu kisimiitinneqartussaananani.

15. Meeqqat ilinniartikkit qimmimut ataqqinnittuunissaannik

Meeqqat mikisut qimmimik kisimeeqateqartinngisaannakkit. Meeqqat anginerumaat qimmimik kisimeeqateqarteqinagit, qimmimut pissuserisassatik ilikkarsimangippatigit. Meeqqat ilinniartissavatit qimmimik pequeqateqannginnissaannik. Meeqqat aamma ilinniartikkit qimminut allanut mianersornissaannik, imaassinnaammammi qimmit allat meeqqamik peqateqarnissamik sungiussisimangitsut.

16. Ilaqutariit qimmimik paarsisuussapput

Ilaqutariit tamarmik qimmimik paarsisuussapput ukkatarinnillutillu. Taamaangippat ilaqutariinni inummut ataasiinnarmut qimmeq atassuteqalersinnaammammat, kingusinnerusukkat ajornartorsiutigilersinnaasaminik. Meeqqat inersimasullu peqataasinnaapput ullormut qimmimik sungiusaanermut, qasujaallisaanermut sukisaarsaanermullu.

17. Qimmip eqqiluisaarnissaanik ilinniartiguk

Qimmiaaraq pisaareqqaarukku naatsorsuutigisinnaanngilat eqqiluitunngoreersimassasoq. Ajornangitsunnguilli periutsit atorlugit qimmiaaraq piaartumik eqqiluisaarnissamik ilikkartinneqarsinnaavoq. Qimmiaaraq sinissimappat, nerisimappat, imersimappat pinnguarsimappalluunniit annisilaartaruk. Taamatutaaq qimmiaaraq silami silaannarissartinneqartassaaq sumi tamaani narajorluni ingerlaqattaalpat matumukaqattaalerpalluunniit. Silami qimmiaaraq anarpat quippalluunniit nersualaartaruk. Qimmiaqqat inersimasuniit akulikinnerusumik anarlutilluunniit quisarput. Taamaattumik qimmiaqqap qanoq pissuseqarnera alaatsinaattaruk, pisariaqartitsilerpat annissinnaaqqullugu – aamma pulaartoqaraluaanniluunniit.

18. Qimmeq akiuussutissamik kapitittussaavoq

Qimmit qimmiaaratillutilli sapaatip akunnerinik sisamanik akunneqartunik marloriarlutik kapitissimasussaapput. Naliginnaasumik qimmiaqqat sapaatip akunnerinik 7-8-qalernerminni kapiteqqaartussaapput, aappasaanillu sapaatip akunnerinik 11-12-qalernerminni kapitittussaallutik. Qimmit sulii kapitinnikuunngippat piaarnerpaamik kapitinnissaa isumagisussaavat. Tamatuma kingorna ingerlaavartumik kapitittartussaavoq. Qaqugukkat kapitittassanersoq uumasup nakorsaa/kommuni paasiniaaffigisinnaavat.

19. Qumat

Qimmip pigilerneraniilli qumaqarsinnaavoq. Taamaattumik uumasut nakorsaat qumanut akiuussutissaq pillugu oqaloqatigisinnaavat. Qimmeq Kalaallit Nunaanni Uumasut Ikinngutaasa uumasunut angerlarsimaffianiit pisaq naliginnaasumik akiuussutissinneqareersimallunilu uumasut nakorsaannit misissorneqareersimasarpoq.

20. Qimmeq allanut sungiusaruk (inunnut uumasunullu)

Piaartumik qimmeq inunnut allanut inussiarnersunut uumasunullu allanut sungiussitinniartariaqarpat. Qimmeq ilagikulaguk inuit qimmillu allat naapinnissaannut. Qimmeq nammineq piumpat noqinnagu inunnut allanut ilassinnitsiguk, pinngitsaalilluguli ilassinnitsinniarniaqinagu. Isumagiuk akiuussutissamik

kaporneqalereersimanissaa. Qimmiaqqat nappaatinik assigiinngitsunik aattortissinnaapput, taamaattumik aallaqqaataani qimmiaaraq qimmiaqqanik allanik naapitsissappat qulakkeersimagiuk qimmiaqqat akiuussutissalernerneqareersimasuunissaat. Aattortinnissarli qaqutigoorpoq, pingaarnepaavorlu qimmit qimmeqatiminnut allanut saamasunut sungiussipallannissaat.

21. Qimmeq nalunaarsorneqartussaavoq

Kalaallit Nunaanni qimmeqarneq pillugu malittarisassani piumasaqaataavoq qimmiutillip qimmini kommunerisamini nalunaarsortissimassagaa. Nalunaarsorneqarneq pitinnagu qimmeq akiuussutissamik kapitissimasariaqarpoq, aatsaallu nalunaarsorneqarnermut uppennarsaammik tunineqarsinnaalluni. Kommunerisanni malittarisassat pillugit paasiniaasarit.

22. Qimmiaaraq qimmiaqqanik sungiusaanernukaattaruk

Qimmiaaraatitaarsimaguit illoqarfigisannilu qimmiaqqanik ataatsimoortumik sungiusaasoqartarpat, taava sungiusaqatigiittunut peqataatittaruk – nammineq sungiusaasinnaagaluaruilluunniit. Taamaaliornikkum qimmiaqqap qimmiaqqat allat inuillu allat naapissavai, inuunermini takornartanut pitsaasumik pissuseqarnissaminut iluaqutigisassaminik. Qimmiaqqat sungiusaqatigiissinneqarneranni aamma sungiusariaatsit illit qimmivillu akornanni ataqatigiinnissamik nukittorsaasut, kiisalu illit siulersortitut pissuseqarnissat pillugu paasisaqarfigisinnaavatit.

23. Siulersortaalluartaussaavutit

Qimmivit ilikkagassaa siulleq tassaavoq, ilinnut ilaquuttannullu piumasaqaatitaqanngitsumik tatiginnilersissallugu. Qimmip upperissavaa qaqugukkulluunniit susoqartilluguluunniit ilaqtariinnit illersorneqarsinnaasusaanini. Siulersortaalluartaussaavutit qimmivit toqqissimatinneratigut. Taamaaliorsinnaavutit soorlu qimmip atassuteqarnissamat pisariaqartitaanik tuniorarneratigut, susasaqartinneratigut, sukisaarsaaqatigineratigut misigisassarsioqatigineratigullu, pisariaqartumillu nerisaqarnissaanik najoruminartumillu sumiiffeqarnissaanik isumagineratigut. Tamatuma saniatigut qimmip malugisimasariaqarpaa sinnerlugu illit aalajangiisinnaasuseqarnerit. Pisuni nutaani illit oqartussaasuunerit toqqissisimanarissavaa. Qimmeq ajoqersuutissavat susinnaatitaanersoq susinnaatitaannginnersorlu, eqqortumillu ilioraagat tamatigut nersualaartassavat.

24. Attuualarneqarnissamik qimmiaaraq sungiusaruk

Qimmip tatigissavaa, qanorluunniit ilioraluarukku, ajortumik piniangikkitt. Taamaattumik pingaartuuvoq ullut tamaasa attuualaartarnissaa. Tamanna sungiusimangippagu, taava tassanngaannangitsumik annertusiartortumik qaniliartorsinnaavat qaqugukkulluunniit toqqissisimanarinngisaanik misigitinnaveersaarlugu. Qimmeq pinngitsaalillugu attaveqarfigeqinagu. Nikinniarluni nikuippat pinngitsaalillugu uninngateqinagu. Qasukkarsimaarnerani attuualaartaruk. Qimmip timaatigut tamaat attuualaartaruk toqqissisimanartumik oqaluullugu. Ullormut meqqui illaartakkit, aluilu allartertarlugit, attuaneqarnissani sungiuppagu. Siutai, qania il.il. misissorsinnaagitit sungiussitiguk. Taamaalioreeraagavit nersualaartaruk, mamarsaatissaanillu tunillugu.

25. Perorsaaneq piumassuseqarnermik aallaaveqassaaq

Pingaartuuvoq qimmimik ilinniartitsineq perorsaanerlu piumassuseqarnermik aallaaveqassasoq. Qimmeq eqqortumik iliorpat tamatigut nersualaarneqassaaq. Aallaqqaammut mamarsaatissaanik

tunineqartarsinnaavoq. Tamanna ilikkalertortitsisinnaavoq. Kingornali akuttunerulaartumik mamarsaatissinneqartarsinnaavoq. Nersualaarukku aamma attuualarlugu pinguaqatigaluguluunniit akilersinnaavat. Naatsorsuutigisannik qimmeq iliunngippat pillaqinagu. Pillaaneq qimmip suleqatikkuminaallissutigisinnaavaa nutaamillu misileeqatiginiarnerani piumasusikinnerulissutigisinnaallugu. Pillaaneq aamma illit qimmivillu akornanni tatigeqatigiinnermik annikillisisinnaavoq. Eqqaamajuk pitsaanerpaamik angusaqarniarneq immi siunertaanngimmat. Tassanngaannangitsumik annertusiartortumilli periuseqarit, pitsanngoriaatsillu annikkalkuuartulluunniit pillugit nersualarinnittarit. Qimmeq eqqortumik iliuseqarsimappat tamatigut nersualaartaruk. Illit qimmivillu peqatigiinnersi nuannaarnermik pissarsiffigisussaavaat.

26. Qimmimut aalajangersimasumik pissuseqarit

Qimminnut qanoq naatsorsuutiginninnerit siumoortumik ilisimasinnaangilaa. Ilinniaqqaartussaavaa. Taamaammat aalajangersimasumik pissuseqartariaqarputit. Sunaluunniit ullumikkut akuerinngisat tulliani aamma akuerisussaangilat. Eqqaamajuk eqqortumik iliorpat nersualaartussaagakku. Perorsaaninni naammagittartariaqarputit qimmimulli piunasaqaatitit aalajangiusimasariaqarpatit. Qimmeq makitasaarfiginngisaannaruk. Piffissaqarluartillutit sungiusartaruk. Qimmeq oqaluffigisaruk. Oqaatigisartakkatit allanngortittanngikkukkit ataatsimoorlusi sammisaqalersillusi susoqarniarnersoq ilikkalertussavaa. Oqaaseqarninni qimmip ilikkaruniuk qanoq naatsorsuutigineqarnerluni taava qanoq ilioqquneqarnini naapertorlugu pissaaq. Illilli aalajangissavat susoqarnissaa eqqortumillu iliorpat akissarsisinnissaa. Imaattoqarsinnaavorli peqqussutaasoq qimmimit naammassineqarsinnaanngitsoq. Taava allamik suliakkersinnaavat, ajunngitsumillu iliorpat akissarsisillugu. Taamaaliornikkut siulersortaallualersinnaavutit qimminnut.

27. Qimmip naalattuunissaanik ilinniartiguk

Toqqissisimaneq kiffaanngissuserlu ilinni qimminnilu pilersinneqassaaq qimmip ilikkarpagu qaaqquneqartilluni tamatigut aggersinnaaguni saninnullu nallaruni. Tatigisinnaalerukku qimmip ilinnit aggersarneqarluni qaqugukkulluunniit naalassinnaagaatit, taava kiffaanngissutsimik anginerusumik tunisinnaavat. Qimmiaqqap mikisuuneraniilli naalatsissinnaalernera pisuuppat naalatsinniarnera oqinnerusussaavoq.

28. Malitassatsialaat

- Qimmeq ataatsimooqatigiinni uumasuuvoq (ilaqutariinni), taakkulu akornanni qanoq inissisimanini ilisimasussaavaa. Tamanna qimmip toqqissisimassutigissavaa. Illit akisussaaffigivat qimmeq takutissallugu illit siulersuisuullammaasutit qaqugukkulluunniit tatigineqarsinnaasoq.
- Aallaqqaataaniilli erseqqissuliutigiuk qimmip inersimasunngornermini sunik killissaqartitaanissaanik, qimmiaaraaneriilli susinnaaneranik soqqusaannginneranillu ilikkartillugu. Tamanna annertusiartortumik piartuaartinneqassaaq, eqqortumik ilioraagat akilertarlugu, pillartarnagulu.
- Qimmeq ilikkartiguk akissarsisinneqassaguni qanoq iliuseqartariaqartoq. Mamarsaatissaanik tunissagaagakku qanoq iliuseqartittaruk, soorlu qaaqqullugu, ingitsillugu, nallartillugu, niuminik ilassitillugu, assakaatillugu assigisaanilluunniit iliuseqartillugu, taamaalilluni mamarsaatissaminik pissarsiniarluni qanoq iliuseqartittariaqartillugu.

- Matut ammarngini taamaqataanniluunniit assiaqutaalluni nallagannginnissaa ilikkartiguk. Qimmeq nooqqujuk taamaaliorpallu akilerlugu.
- Qimmeq eqqissilluni utaqqisussaannermik ilinniartiguk, soorlu matup saniani, biilini il.il. kingullitullugulu anisittaruk isertillugulu. Taamaaliornikkut maluginiarnerussamatit.
- Qimmeq sammeqqusaarsinnaavoq ilaqutariinnilu peqataajumasinnaalluni. Arlaannilli kissaateqarluni malugeqqulluni uteriiserpat nakkaannarfiginngisaannaruk. Qimmeq inussiarnersumik aalajangersimasumilli itigartiguk. Aatsaat eqqissippat attaveqarfigiuk.
- Pingaartuuvoq qimmeq ilaluarineqartutut misigisimannginnissaa. Taamaattumik ilaqutariinniit sammineqarluartuusussaavoq. Susassaqartitaanermi misigisimatinneqassaaq suleqatigiinnermik ilaqutariinnillu pisariaqartitsisuunermik. Qimmerli aamma nammineersinnaassuseqassaaq. Arlaatigut nammineerluni qanoq iliuuseqarnerani unitseqinagu, iliuuserisaa inerteqqutaanngippat.
- Qimmeq allanut ilimatsatsinnaveersaaruk ilaqutariinnullu illersuisuunissanik kaammattunngisaannaruk. Ilaqutariit qimmimut illersuisussaapput, qimmeq ilaqutariinnik illersuisussaangilaq.
- Qimmeq ilagitillugu eqqissisimasumik pissuseqartuaannarit.
- Qimmip ersigisaanut naalakkisaartillugu ornigutsinngisaannaruk, namminerli siulliullutit qimmeq oqaluutigiutugalugu orniguk misissorlugulu, qimmip nammineerluni ornigunnissaata tungaanut.

**UNA MALITTARISASSIAQ QIMUTTUNIK QIMMEQARFINNI QIMMIT PILLUGIT
MALITTARISASSIAANNGILAQ. MALITTARISASSIAAVORLI ILAQUTARIIT QIMMIINUT
QIMUTTUNIK QIMMEQARFIIT AVATAANIITTUNUT.**

**QUJANAQ ILITSESUUT UNA ATUARAKKU.
APEQQUTISSAQARUIT KALAALLIT NUNAANNI UUMASUT IKINNGUTAI
APERIIN-NARSINNAAVATIT.
WWW.DYRENESVENNER.GL**